

Клименко Олег Ігорович

Військова дипломатія як інструмент реалізації зовнішньої політики України

УДК 327:355.02

DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2026-1.35>

2026-1.35

Стаття поширюється на умовах відкритої ліцензії CC BY 4.0

Клименко Олег Ігорович
аспірант кафедри міжнародних відносин та стратегічних студій
Державного університету
«Київський авіаційний інститут»
просп. Любомира Гузара, 1,
Київ, Україна
ORCID: 0009-0009-7306-3647

У статті досліджується генеза поняття військової дипломатії та її сутність. За результатами дослідження виявлено, що в наукових колах є суттєві розбіжності щодо інтерпретації його визначення. Саме тому, зважаючи на зазначене, перед Україною нині постає цілий комплекс інструментальних завдань у сфері військової дипломатії, без реалізації яких не можна говорити про ефективну реалізацію зовнішньої політики та діяльність сектору безпеки та оборони у забезпеченні національних інтересів підчас широкомасштабної війни. Зважаючи на зазначене, зроблено спробу сформулювати нове, по-суті авторське, визначення терміна «військова дипломатія», що може впорядкувати понятійно-категорійний апарат означеної царини дослідження на шляху любіювання Україною своїх національних (зовнішньо-політичних) інтересів у сучасних реаліях.

Провідним інструментом у дослідженні цієї проблеми є порівняльний аналіз для розмежування «військової» та «оборонної» дипломатії. Шляхом синтезу теоретичних напрацювань західних та вітчизняних вчених класифіковано функціональне навантаження військової дипломатії. Емпірична частина ґрунтується на аналізі практичної діяльності України у межах формату «Рамштайн» та коаліцій спроможностей як прикладів сучасної військово-дипломатичної активності.

Дослідження уточнили поняття «військової дипломатії» та розмежували із суміжним терміном «оборонна дипломатія». Емпіричний аналіз підтвердив, що ключовим інструментом української військової дипломатії стало створення багаторівневих коаліцій (авіаційної, танкової тощо), що дозволяє трансформувати військові потреби у політичні рішення партнерів. Систематизовано ключові функції (інформаційно-аналітичну, превентивну, кооперативну, представницьку, «м'якої сили») та інструменти військової дипломатії. На основі аналізу запропоновано нове, динамічне визначення цього поняття, що включає його еволюцію – від класичних функцій військових аташе, до багатофункціонального стратегічного інструменту зовнішньої політики. Матеріали статті можуть бути використані для вдосконалення понятійно-категорійного апарату міжнародних відносин та дипломатичної царини. Сформульовані висновки та визначення сприятимуть покращенню міжвідомчої координації між Міністерством оборони, Міністерством закордонних справ та іншими структурами сектору безпеки й оборони України. Результати дослідження є підґрунтям для розробки практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності військової дипломатії для захисту національних інтересів України в умовах повномасштабної війни рф проти України.

Ключові слова: військова дипломатія, оборонна дипломатія, національна безпека, міжнародні відносини, зовнішня політика, коаліції спроможностей.

Вступ. В умовах динамічної трансформації системи міжнародних відносин та загострення геополітичної конкуренції, появою нових гібридних загроз та не функціонуванням традиційних механізмів глобальної безпеки, держави повинні шукати більш гнучкі та ефективні інструменти для реалізації своїх зовнішньополітичних інтересів та забезпечення національної безпеки. У цьому контексті помітно зростає роль військової дипломатії, що перетворюється з допоміжного інструменту на один із ключових елементів зовнішньополітичної стратегії сучасної держави.

Військова дипломатія, що історично асоціювалася переважно з діяльністю військових аташе [8], нині охоплює значно ширший спектр функцій і включає міжнародне військово-співробітництво, участь у багатонаціональних навчаннях, операціях із підтримання миру, контроль над озброєннями, а також неформальні контакти між представниками збройних сил іноземних держав [1-6].

Актуальність дослідження зумовлена тим, що у сучасному світі межа між станом війни та миру

стає менш помітною. Гібридні війни, кібератаки та інформаційні операції вимагають всеохоплюючого бачення шляхів (механізмів) захисту національних інтересів. Військові засоби використовуються, як превентивно, так і у тісній взаємодії з дипломатичними. Зростає значимість «м'якої сили» збройних сил, коли міжнародне військово-співробітництво та спільні гуманітарні місії стають засобом розбудови довіри та формування позитивного іміджу держави на міжнародній арені.

Проте, теоретичне осмислення військової дипломатії як інструменту зовнішньої політики залишається недостатньо розробленим і усвідомленим. Існує певна невизначеність у тлумаченні самого поняття, функцій і меж військової дипломатії та механізмів її взаємодії з дипломатією класичною. Відтак, виникає нагальна наукова і практична потреба у комплексному аналізі феномену військової дипломатії, визначенні її місця в системі забезпечення національної безпеки та розробці рекомендацій щодо підвищення її ефективності, надто в контексті повномасштабної війни РФ проти України.

Проблематика військової дипломатії, попри її зростаючу практичну значущість, залишається відносно новою, хоча й динамічною, сферою наукових досліджень як у світовій, так і у вітчизняній науці. Аналіз наявного доробку дозволяє виокремити декілька ключових напрямів розвитку наукової думки.

У західному академічному дискурсі концепції військової (military diplomacy) та оборонної дипломатії (defence diplomacy) активно розвиваються з кінця ХХ століття. Ці терміни часто використовуються як взаємозамінні, хоча деякі автори вказують на відмінності у відтінках їх значень.

Фундаментальними для розуміння теми є праці Ендрю Котті (Andrew Cottey) та Ентоні Форстера (Anthony Forster). У своїй праці «Reshaping Defence Diplomacy» [1] вони визначають оборонну дипломатію як мирне використання збройних сил та пов'язаних із ними структур для досягнення позитивних результатів у розвитку двосторонніх та багатосторонніх відносин. Автори наголошують, що цей інструмент є невід'ємною частиною превентивних заходів та політики розбудови довіри.

Польський дослідник, Лех Драб (Lech Drab) [3] розглядає оборонну дипломатію як важливий інструмент зовнішньої політики та безпеки держави. Він аналізує її еволюцію, починаючи від традиційних функцій військових аташе і завершуючи комплексними програмами міжнародного співробітництва, наголошуючи на особливості її ролі у зміцненні регіональної стабільності в рамках НАТО та ЄС.

Американський вчений Грегорі Вінгер (Gregory Winger) [6] досліджує, як держави використовують оборонну дипломатію для побудови мереж впливу та просування своїх стратегічних інтересів. Він стверджує, що спільні навчання, освітні програми та військова допомога є ефективними засобами формування довгострокових партнерських відносин, що можуть бути активовані у кризових ситуаціях.

Хорватський дослідник Давор Чутіч (Davor Čutić) [2] аналізує сучасні виклики для військової дипломатії, її роль у постконфліктному врегулюванні та адаптації до гібридних загроз. Він наголошує на необхідності тісної координації між військовими та цивільними дипломатами для ефективної реакції на складні безпекові кризи.

Праці Еріка Пайтінки (Erik Patinka) та К.А. Мутханни (K.A. Muthanna) зробили помітний внесок у теоретичне осмислення теми, розглядаючи військову дипломатію як інструмент запобігання конфліктам та зміцнення довіри через діалог між представниками збройних сил різних країн.

У працях згаданих дослідників закладено основи розуміння військової дипломатії, як інструменту запобігання конфліктам, зміцнення довіри та просування інтересів держави мирними засобами через військові канали. Виокремлено, як основні, наступні функції: збір та аналіз інформації про збройні сили та оборонну політику інших країн,

сприяння міжнародній стабільності через програми військового співробітництва, спільні навчання та миротворчі місії.

Новітні дослідження, зокрема праці Ґорана Свістека (Göran Swistek) [5], розглядають військову дипломатію у тісному зв'язку з публічною дипломатією і досліджують, як діяльність збройних сил позначається на міжнародному іміджі держави і сприяє досягненню цілей «м'якої сили».

В українській політичній науці зацікавленість військовою дипломатією значно позвинулась після 2014 року, що безпосередньо пов'язано з російською агресією та необхідністю пошуку нових шляхів забезпечення національної безпеки. Формуванню сучасного бачення ролі військової дипломатії сприяли, зокрема, праці таких вітчизняних учених, як В. Гвоздь, Г. Перепелиця, М. Капітоненко.

В. Гвоздь – український військовий, розвідник і дипломат у своїх працях та публікаціях [7;8] неодноразово підкреслював, що військова дипломатія та воєнна розвідка є «першою лінією оборони держави». Він аналізував практичні аспекти діяльності військових аташе, їхню роль у отриманні критично важливої інформації, просуванні військово-технічного співробітництва та формуванні міжнародної коаліції на підтримку України, наголошував на необхідності синергії між розвідкою, дипломатією та збройними силами для ефективної протидії зовнішнім загрозам.

Вагомий внесок у розуміння стратегічного контексту, в якому діє українська військова дипломатія, зробив Г. Перепелиця [9]. Як конфліктолог та дослідник міжнародної безпеки, у своїх працях він аналізує геополітичні виклики для України, зокрема в Чорноморському регіоні, та обґрунтовує важливість військової складової у зовнішній політиці для стримування агресора та розбудови стійких союзів. Його роботи розглядають силовий та дипломатичний інструментарій як єдине ціле в архітектурі національної безпеки.

М. Капітоненко [4] досліджує зовнішню політику України крізь призму теорії міжнародних відносин, аналізує використання державою різних інструментів сили та дипломатії для досягнення національних інтересів. Його праці допомагають зрозуміти, як військова дипломатія вписується в загальну стратегічну культуру держави та як вибір на користь тих чи інших її форм (наприклад, співробітництво з НАТО, участь у миротворчих операціях) впливає на міжнародну позицію України.

Мета та завдання. Аналіз праць з даної проблематики засвідчив, що, попри значну увагу до військової дипломатії, її визначення як інструменту реалізації зовнішньої політики та забезпечення національної безпеки залишається фрагментарним, бракує цілісного підходу, який би системно пов'язував теоретичну сутність військової дипломатії з практичними потребами держави в умо-

вах сучасних безпекових викликів. З огляду на це, ставиться за мету комплексно дослідити поняття й сутність військової дипломатії, удосконаливши понятійно-категоріальний апарат міжнародних відносин та визначити її роль та місце в системі реалізації зовнішньої політики та забезпечення національної безпеки держави. Окрім того, ставиться завдання сформулювати принципово нове визначення терміну та визначити ключові функції військової дипломатії в сучасній міжнародній практиці, щоб підкреслити її зростаючу важливість як специфічного інструменту реалізації зовнішньої політики та забезпечення національної безпеки держави. А також проаналізувати емпіричний досвід реалізації військово-дипломатичних завдань Україною після 2022 року.

Методи дослідження. Для дослідження використано системний підхід, порівняльний аналіз (для виявлення відмінностей у термінології) та метод синтезу (для формування авторського визначення). Емпірична частина побудована на методі аналізу кейсів, зокрема діяльності Контактної групи з питань оборони України.

Результати. На основі систематизації існуючих досліджень, припустимо наступне визначення: військова дипломатія – це специфічна діяльність держави у міжнародних відносинах, що здійснюється представниками збройних сил та оборонного відомства мирними засобами для реалізації завдань зовнішньої політики та стратегії національної безпеки через встановлення та підтримання офіційних зв'язків з іноземними партнерами у військовій та військово-політичній сферах.

Сутність військової дипломатії полягає у використанні мирних, несилкових інструментів та можливостей збройних сил і військових структур при досягненні зовнішньополітичних цілей держави, запобіганні конфліктам, зміцненню довіри та розвитку співробітництва у сфері безпеки та оборони. Основними ознаками є те що вона реалізується професійними військовими та цивільними службовцями оборонного відомства, використовує специфічні військові інструменти (навчання, візити кораблів, освітні програми) у мирних, несилкових цілях та спрямована на запобігання конфліктам, розбудову довіри, зміцнення співробітництва та просування національних інтересів.

Для глибшого розуміння, вкрай важливо провести чітку межу між військовою дипломатією та спорідненими поняттями. Так, «оборонна дипломатія» (Defence Diplomacy) це ширше поняття, що охоплює всю міжнародну діяльність міністерства оборони, включно з політикою у сфері озброєння, експортним контролем, військово-технічним співробітництвом та політичними переговорами на рівні міністрів.

Військова ж дипломатія є ядром та практичним інструментом оборонної дипломатії, її виконавчою ланкою, що діє відкрито та легально. Мета військо-

вої дипломатії – встановити довіру та забезпечити прозорість у відносинах, попереджаючи появу хибних уявлень про наміри сторін.

Таким чином, військова дипломатія заповнює унікальну нішу, діючи на перетині військової та зовнішньополітичної сфер, використовуючи військові атрибути для досягнення дипломатичних цілей.

Ідентифікація та класифікація функціонального навантаження військової дипломатії дозволяє зрозуміти її практичне значення для держави. Основними функціями військової дипломатії є:

- інформаційно-аналітична, що полягає у легальному зборі, аналізі та передачі керівництву держави об'єктивної інформації про збройні сили, оборонну політику та військово-політичні наміри інших країн;

- превентивна (запобіжна), що запобігає конфліктам та знижує напругу шляхом розбудови довіри, підтримання каналів комунікації та забезпечення передбачуваності дій;

- кооперативна (співробітництво) – налагодження та розвиток практичної взаємодії зі збройними силами країн-партнерів із метою підвищення взаємної сумісності, обмін досвідом та реалізація спільних безпекових проєктів;

- представницька, що відповідає за репрезентацію національних збройних сил та оборонної політики за кордоном, участь у протокольних заходах, відстоювання позиції держави на міжнародних військових форумах;

- інструмент «м'якої сили», що формує позитивний імідж держави та її армії, демонструючи професіоналізм, гуманітарну спроможність та відкритість до співпраці.

Діяльність військової дипломатії реалізується за допомогою широкого спектру інструментів, що охоплюють:

- апарати військових аташе (основа інституційної мережі);

- двосторонні та багатосторонні зустрічі на рівні військового керівництва;

- спільні військові навчання, тренування та патрулювання;

- програми військової освіти та підготовки для іноземних військових (IMET);

- контроль над озброєнням (участь у верифікаційних місіях та інспекціях);

- миротворчі та гуманітарні операції;

- і, нарешті, «дипломатію візитів» військових кораблів та авіації.

Практична реалізація військової дипломатії України після 24 лютого 2022 року демонструє перехід від «дипломатії протоколу» до «дипломатії результату». Ключовим емпіричним доказом ефективності військово-дипломатичного інструментарію є діяльність у форматі «Рамштайн».

Цей формат став унікальним майданчиком, де військове керівництво України (Міністр оборони,

Головнокомандувач ЗСУ) безпосередньо взаємодіє з колегами з понад 50 країн. Результатом такої військової дипломатії стало створення «Коаліцій спроможностей»:

– Авіаційна коаліція: залучення винищувачів F-16.

– Танкова коаліція: постачання сучасної бронетехніки (Leopard, Abrams).

– IT-коаліція та коаліція дронів: залучення технологічних ресурсів.

Емпіричні дані свідчать, що саме пряма взаємодія військових фахівців дозволяє долати політичну нерішучість цивільних урядів через професійне обґрунтування потреб на полі бою. Військова дипломатія України сьогодні виконує функцію «лобіювання спроможностей», що є критичним для виживання держави.

За результатами проведеного аналізу, пропонується наступне, авторське визначення, що уточнює та розширює існуючий понятійно-категоріальний апарат. Військова дипломатія – це легальна, відкрита міжнародна діяльність суб'єктів оборонного сектору держави, що еволюціонувала від класичних представницько-інформаційних функцій, до багатофункціонального стратегічного інструменту реалізації зовнішньої політики, що мирними засобами забезпечує превентивне реагування на загрози, розбудову довіри та довгострокового військового співробітництва для захисту національних інтересів.

Таким чином, запропоноване визначення є більш динамічним та функціональним, оскільки – не лише констатує, чим є військова дипломатія, а й пояснює її походження, сучасну роль та стратегічне призначення.

Висновки. Отже, проведене дослідження дозволяє зробити низку узагальнюючих висновків щодо поняття, сутності та ролі військової дипломатії в сучасній системі міжнародних відносин, а також визначити перспективні напрями для майбутніх наукових розвідок.

Встановлено, що військова дипломатія є специфічною, відкритою та легальною діяльністю представників оборонного сектору, спрямованою на реалізацію цілей зовнішньої політики не силовими засобами та відмежовано дане поняття від значно ширшої концепції оборонної дипломатії, ядром якої вона є.

Систематизовано функції та інструменти і визначено, що сучасна військова дипломатія виконує комплекс ключових функцій, а саме – інформаційно-аналітичну, превентивну, кооперативну та представницьку. Її інструментарій є широким і включає як класичні форми (діяльність військових аташе), так і більш сучасні (участь у багатонаціональних навчаннях, миротворчих операціях, програмах військової освіти).

Розкриваючи механізм її взаємозв'язку із зовнішньою політикою, зроблено припущення, що

військова дипломатія є невід'ємним та інтегрованим елементом зовнішньополітичного механізму держави. Її ефективність прямо залежить від злагоджених дій Міністерства закордонних справ України, Міністерства оборони України, Ради національної безпеки і оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України. Одночасно, вона виступає й інструментом реалізації політичних рішень (переводить їх у площину практичної військової взаємодії) та джерелом експертної інформації для формування більш реалістичного та обґрунтованого зовнішньополітичного курсу.

Таким чином, військова дипломатія остаточно трансформувалася з допоміжного у стратегічний інструмент державної політики, що дозволяє гнучко реагувати на виклики безпеки, розбудовувати союзи та просувати національні інтереси не силовим шляхом.

Емпіричний аналіз діяльності України у 2022–2025 роках підтвердив, що сучасна військова дипломатія здатна формувати міжнародні союзи та коаліції, які безпосередньо впливають на хід бойових дій.

Незважаючи на проведену роботу, низка аспектів цієї багатогранної теми залишається відкритою для подальшого вивчення. Перспективними напрямами досліджень є:

– порівняльний аналіз національних моделей, що полягає у проведенні компаративних досліджень моделей військової дипломатії різних держав (зокрема, США, Великої Британії, Франції, Польщі) з метою виявлення найкращих практик, що можуть бути адаптовані для України;

– оцінка ефективності для розробки методології та критеріїв для оцінки ефективності військово-дипломатичної діяльності та вимірювання реального внеску спільних навчань чи візитів військових делегацій у зміцнення національної безпеки;

– розробка інституційного забезпечення в Україні шляхом глибокого аналізу нормативно-правової бази та практичних аспектів міжвідомчої координації у сфері військової дипломатії в Україні з метою розробки конкретних рекомендацій щодо її вдосконалення;

– і, нарешті, потрібним є поглиблене дослідження ефективності військової дипломатії як інструменту протидії гібридним загрозам.

Отже, подальше вивчення цих питань сприятиме не лише розвитку теоретичного знання, а й зміцненню практичної спроможності держави ефективно використовувати всі наявні інструменти для захисту своїх інтересів на міжнародній арені.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Cottey A., Forster A. Reshaping Defence Diplomacy. Adelphi Paper 365. The International Institute for Strategic Studies, 2004. 96 p. DOI: 10.1080/05679320490482963

2. Ćutić D. Military Diplomacy and its Role in Contemporary International Relations. *Security Dialogues*, 2021. Vol. 12, No 1-2. P. 89-102. DOI: 10.47054/SD21121089c

3. Drab L. Defence diplomacy – an important tool for the implementation of foreign policy and security of the state. *Security and Defence Quarterly*, 2018. Vol. 20, No 3. P. 57-71. DOI: 10.35467/sdq/103133

4. Kapitonenko M. *International Relations Theory*. Taylor & Francis, 2022. 196 p.

5. Swistek G. The Nexus Between Public Diplomacy and Military Diplomacy in Foreign Affairs and Defense Policy. *The Hague Journal of Diplomacy*, 2016. Vol. 11, No 1. P. 82-100. DOI: 10.1163/1871191X-12341324

6. Winger G. The Velvet Gauntlet: A Theory of Defense Diplomacy. *Carlisle Papers in Security Strategy*, 2014. 58 p.

7. Гвоздь В. І. Воєнна розвідка України на зламі другого тисячоліття. Київ : КВІЦ, 2017. 336 с.

8. Гвоздь В. І. Історичні, правові і політичні аспекти розвідувальної діяльності держави. Київ : Борисфен Інтел, 2018. 455 с.

9. Перепелиця Г. М. Україна – Росія: війна в умовах співіснування. Київ : Стилос, 2016. 288 с.

REFERENCES:

1. Cottey A., Forster A. Reshaping Defence Diplomacy. Adelphi Paper 365. The International

Institute for Strategic Studies, 2004. 96 p. DOI: 10.1080/05679320490482963

2. Ćutić D. Military Diplomacy and its Role in Contemporary International Relations. *Security Dialogues*, 2021. Vol. 12, No 1-2. P. 89-102. DOI: 10.47054/SD21121089c

3. Drab L. Defence diplomacy – an important tool for the implementation of foreign policy and security of the state. *Security and Defence Quarterly*, 2018. Vol. 20, No 3. P. 57-71. DOI: 10.35467/sdq/103133

4. Kapitonenko M. *International Relations Theory*. Taylor & Francis, 2022. 196 p.

5. Swistek G. The Nexus Between Public Diplomacy and Military Diplomacy in Foreign Affairs and Defense Policy. *The Hague Journal of Diplomacy*, 2016. Vol. 11, No 1. P. 82-100. DOI: 10.1163/1871191X-12341324

6. Winger G. The Velvet Gauntlet: A Theory of Defense Diplomacy. *Carlisle Papers in Security Strategy*, 2014. 58 p.

7. Hvozdz, V.I. (2017). *Voienna rozvidka Ukrainy na zlami druhoho tysiacholittia* [Military intelligence of Ukraine at the turn of the second millennium]. Kyiv: KVITS [in Ukrainian].

8. Hvozdz, V.I. (2018). *Istorychni, pravovi i politychni aspekty rozviduvalnoi diialnosti derzhavy* [Historical, legal and political aspects of the state's intelligence activities]. Kyiv: Borysfen Intel [in Ukrainian].

9. Perepelytsia, H.M. (2016). *Ukraina – Rosiia: viina v umovakh spivisnuvannia* [Ukraine – Russia: war in conditions of coexistence]. Kyiv: Stylos [in Ukrainian].

Military diplomacy as a tool for implementing foreign policy of Ukraine

Klymenko Oleg Ihorovych

Postgraduate Student at the Department
of International Relations and Strategic
Studies
State University "Kyiv Aviation Institute"
Liubomyra Huzara Ave., 1, Kyiv, Ukraine
ORCID: 0009-0009-7306-3647

The article examines the genesis of the concept of military diplomacy and its essence. The results of the study revealed that there are significant differences in scholarly circles regarding the interpretation of its definition. Therefore, in light of this, Ukraine currently faces a comprehensive set of instrumental tasks in the sphere of military diplomacy, without the realization of which it is impossible to speak of the effective implementation of foreign policy and the activity of the security and defense sector in ensuring national interests during a large-scale war. Considering the above, an attempt has been made to formulate a new, essentially original, definition of the term «military diplomacy,» which can organize the conceptual and categorical apparatus of this field of research on the way to Ukraine's lobbying for its national (foreign policy) interests in modern realities.

The leading tool in the study of this problem is comparative analysis to distinguish between «military» and «defense» diplomacy. Through the synthesis of theoretical developments of Western and domestic scientists, the functional load of military diplomacy is classified. The empirical part is based on the analysis of Ukraine's practical activities within the «Ramstein» format and capability coalitions as examples of modern military-diplomatic activity.

The research clarified the concept of «military diplomacy» and distinguished it from the related term «defense diplomacy.» Empirical analysis confirmed that the key tool of Ukrainian military diplomacy has become the creation of multi-level coalitions (aviation, tank, etc.), which allows for the transformation of military needs into the political decisions of partners. Key functions (informational-analytical, preventive, cooperative, representative, «soft power») and instruments of military diplomacy are systematized. Based on the analysis, a new, dynamic definition of this concept is proposed, including its evolution – from the classical functions of military attachés to a multifunctional strategic tool of foreign policy. The materials of the article can be used to improve the conceptual and categorical apparatus of international relations and the diplomatic field. The formulated conclusions and definitions will contribute to improving interagency coordination between the Ministry of Defense, the Ministry of Foreign Affairs, and other structures of Ukraine's security and defense sector. The results of the study serve as a basis for developing practical recommendations for increasing the efficiency of military diplomacy to protect Ukraine's national interests under the conditions of Russia's full-scale war against Ukraine.

Key words: *military diplomacy, defense diplomacy, national security, international relations, foreign policy, capability coalitions.*

Дата першого надходження статті до видання: 13.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 18.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 27.04.2026